

Ideoita opetukseen: Jakso I

Tehtävä: Miten Suomen alue asutettiin?

Opettajalle

Jääkauden jälkeen ensimmäiset ihmiset saapuivat hyvin pian kasvien ja eläinten leviämisen perässä. Suomen alue ei näyttänyt nyky-Suomelta, aluksi oli vain itäisimpiä alueita näkyvissä jään väistyttyä, mutta maankohoamisen myötä asuttavaa maata alkoi olla yhä enemmän. Mistä ihmiset saapuivat? Teoria Volgan mutkasta suomalaisten alkukotina on hylätty. Tutkimus tuottaa jatkuvasti uutta tietoa Suomen asuttamisesta. Luonnontieteelliset menetelmät ovat avainasemassa arvoituksen ratkaisemisessa.

Lähdetään tutustumaan aiheeseen Yleisradion sivujen avulla: [Yle Oppimisen kokonaisuus Suomen asuttamisesta](#). Tiedot ja esitykset ovat jo kohtalaisen vanhoja, mikä on hyvä tiedostaa. Sivuston tutkimisen jälkeen voidaan etsiä tietoja uusimmista tutkimuksista ja niiden havainnoista suomalaisten alkuperästä ja asutusliikkeistä. Apuna voi käyttää esimerkiksi [Ylen uutisia esihistoriasta](#). Myös Helsingin Sanomien [uutisarkistosta](#) löytää aiheesta uutisia. Yksi esimerkki on HS Kuukausiliitteen juttu [Myytti Volgan mutkasta on harha](#). Genetiikan tutkimus yhteistyössä arkeologian kanssa on tuottanut monia uusia löytöjä.

Opiskelijalle

1. Tutustu [Yle Oppimisen kokonaisuuteen Suomen asuttamisesta](#).
2. Sivustolla todetaan, että totuus on muutostilassa. Selvitä, millaisia uusia tietoja on saatu viime vuosina. Käytä apunasi esimerkiksi [Ylen uutisia esihistoriasta](#) ja Helsingin Sanomien [uutisarkistoa](#). Etsi erityisesti geenitutkimuksen uusia tuloksia. Yksi esimerkki on HS Kuukausiliitteen juttu [Myytti Volgan mutkasta on harha](#). Lisäksi voit katsoa otteita Tieteen päivien luentosarjasta vuodelta 2017 [Suomalaisuuden alkuperä](#); jos et muuta, niin ainakin Päivi Onkamon luento Miten geenit kertovat suomalaisten alkuperästä?
3. Valitse aineistoista viisi mielestäsi tärkeää käsitettä Suomen varhaishistoriasta ja sen tutkimisesta ja määrittele käsitteet. Perustele valintasi.
4. Ovatko seuraavat väitteet oikein vai väärin?
  - a. Suomen maa-alue on ollut nykyisenkaltainen tuhansia vuosia.
  - b. Suomalaiset ovat geeniperimältään monesta eri suunnasta tulleiden väestöjen sekoitus.
  - c. Jo ensimmäiset Suomeen muuttaneet ihmiset puhuivat saamea tai suomea.
  - d. Kivikaudelta ei ole tehty ruumislöytöjä, koska Suomen maaperä on niin hapan.